

فصل اول : HTML

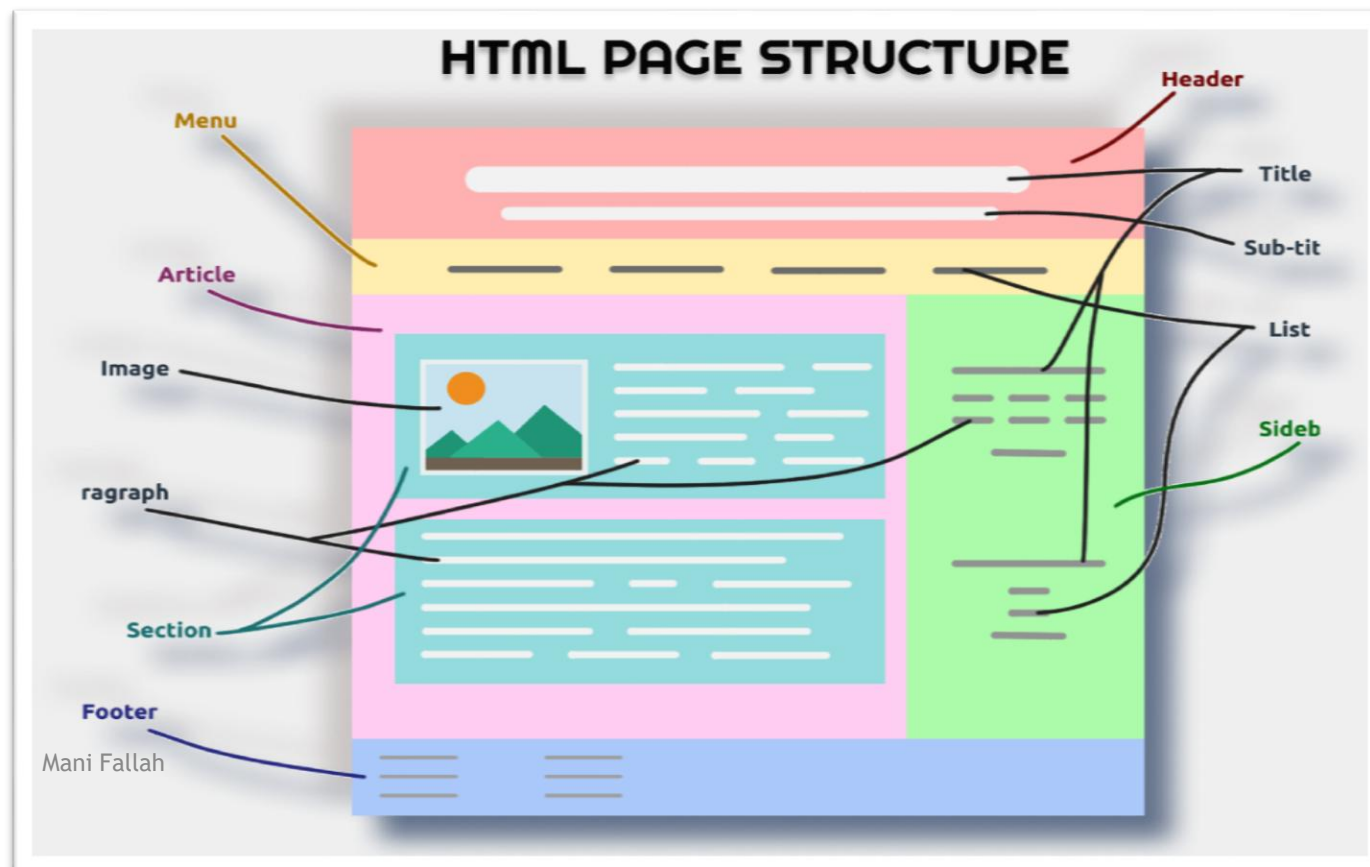
بخش اول: مقدمه‌ای بر html ، المان‌های html ، ساختار html ، المان‌های متن در html

مقدمه ای بر html

- ▶ عبارت **HTML** مخفف **HyperText Markup Language** یک زبان نشانه گذاری است، زبانی که می توان به کمک آن اسکلت یک صفحه ی وب را پیاده سازی کرد. زبان **HTML** در تاریخ ۱۹۹۱ توسط برنرز لی روی اینترنت قرار گرفت و با ۱۸ عنصر اولیه توصیف شده بود که به آنها **HTML Tag** می گفتند. تاکنون ۵ نسخه ی اصلی از این زبان منتشر شده است.
- ▶ سوال مهم : تفاوت زبان برنامه نویسی و زبان تگ چیست؟؟؟

کاربرد html چیست ؟

► HTML یک زبان نشانه‌گذاری است که برای ساختاردهی و نمایش محتوای صفحات وب استفاده می‌شود. از HTML برای ایجاد عناصر اصلی مانند عنوان‌ها، پاراگراف‌ها، لیست‌ها، لینک‌ها، تصاویر و فرم‌ها استفاده می‌شود. این زبان پایه اصلی طراحی وب است و به همراه CSS برای ظاهر و JavaScript برای تعامل، ساختار اولیه هر سایت را تشکیل می‌دهد. بدون HTML، مرورگرها نمی‌توانند محتوای وب را به درستی نمایش دهند.

اولین کد html

```
<> index.html x
1  <!doctype html>
2  <html lang="en">
3  <head>
4      <meta charset="UTF-8">
5      <meta name="viewport"
6          content="width=device-width, user-scalable=no, initial-scale=1.0, maximum-scale=1.0, minimum-scale=1.0">
7      <meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="ie=edge">
8      <title>Document</title>
9  </head>
10 <body>
11
12 </body>
13 </html>
```

<!Doctype html> چیست؟

- ▶ این یک خط کد html به مرورگر نشان می‌دهد که وب از کدام نسخه html استفاده میکند.
- ▶ امروزه تقریباً از نسخه‌های دیگر html بجز نسخه ۵ استفاده نمیشود پس همین نوع را بلد باشید کافی است.

تگ‌های html

- ▶ از خط دوم کد دیگر سر و کار ما با تگ‌های اصلی شروع می‌شود.
- ▶ title.meta.head.body.Html تگ‌های استفاده شده در سند صفحه قبل هستند.
- ▶ از بخش دوم فصل با تگ‌های html بصورت کامل آشنا خواهیم شد.

المان های html

► صفحات html از المان های آن تشکیل شده اند. این المان ها ساختار صفحه را مشخص می کنند.

HTML Element

`<h1>` Hello, World! `</h1>`

Opening Tag

Content

Closing Tag

این تصویر یک المان تیترا را نشان میدهد که محتوا آن `hello world` است. در ادامه راجب تیترها بطور کامل صحبت می کنیم.

المان‌های void و یا self closing

► یک‌سری از المان‌ها نیازی به بستن ندارند و گویا خودشان ذاتاً بسته هستند. مثل یک خط افقی (`<hr>`) و یا شکستن خط و رفتن به خط بعدی (`
`) لیست زیر نسخه کامل این نوع المان‌ها است:

- `<area>`
- `<base>`
- `
`
- `<hr>`
- `<input>`
- `<link>`
- `<col>`
- ``
- `<source>`
- `<wbr>`
- `<track>`

Attribute (صفات)

- ▶ برای دادن یکسری از ویژگی‌ها به یک تگ لازم است که از **attribute** های متفاوت استفاده کنیم.
- ▶ هر صفت از دو بخش نام و مقدار تشکیل شده است.
- ▶ در تصویر زیر یک صفت کلاس با مقدار **important** به تگ **p** داده شده است.
- ▶ در فصل دوم **CSS** با اینکه کلاس چیست آشنا می‌شویم.
- ▶ صفت را فقط در تگ آغازین قرار می‌دهیم.
- ▶ کلاس **important** به تنهایی کاری انجام نمی‌دهد و نیاز به **CSS** داریم.

ساختار کد HTML

```
<> index.html x
1  <!doctype html>
2  <html lang="en">
3  <head>
4      <meta charset="UTF-8">
5      <meta name="viewport"
6          content="width=device-width, user-scalable=no, initial-scale=1.0, maximum-scale=1.0, minimum-scale=1.0">
7      <meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="ie=edge">
8      <title>Document</title>
9  </head>
10 <body>
11
12 </body>
13 </html>
```

در ادامه این بخش با تک تک تگ های این تصویر آشنا میشویم.

ساختار html خانوادگی است !!!

- ▶ در یک سند html ساختار به این شکل در می آید که یکسری از المان ها فرزند المان دیگری هستند برای مثال در کد قبل تگ html والد (parent) تگ head است و به عبارتی تگ head فرزند (child) تگ html است.
- ▶ همین رابطه نیز بین تگ های html و body برقرار است اما رابطه تگ های head و body از نوع برادری یا خواهری (siblings) است.
- ▶ حال هر المانی که داخل تگ head و یا body قرار بگیرد تگ html جد (ancestor) آن خواهد بود، به عبارتی تگ html جد تگ meta است.
- ▶ در ادامه با تک تک المان ها آشنا میشویم.

المان های ساختاری: html

- ▶ این المان تمام المان های دیگر را در خود می گنجاند و محدوده ی کد HTML را مشخص می کند. به این المان، **root element** نیز می گویند. بدون استفاده از تگ **html** این امکان وجود دارد که مرورگر به درستی کد را تفسیر نکند و محتوای نمایش داده شده درست نباشد.
- ▶ عموماً در این تگ از صفت **dir** استفاده می شود که مشخص می کند صفحه ما راست چین است یا چپ چین.
- ▶ **dir="rtl"** نشان دهنده راست چین بودن و **dir="ltr"** نشان دهنده چپ چین بودن است.
- ▶ صفت **lang** نیز برای نشان دادن زبان صفحه است.

المان‌های ساختاری : head

▶ المان **head** که فرزند المان **root** یا همان **html** است، دربردارنده‌ی تمام تگ‌هایی است که مستقیماً مربوط به نمایش محتوا روی صفحه نیستند. داخل این المان، تگ‌هایی قرار می‌گیرند که حاوی اطلاعاتی درباره‌ی صفحه‌ی وب هستند، در این جا به بررسی مهم‌ترین این تگ‌ها می‌پردازیم:

▪ تگ **meta** : از این تگ برای ایجاد **metadata** های صفحه‌ی وب استفاده می‌شود. **metadata** ها اطلاعاتی برای صفحه‌ی وب هستند که مستقیماً محتوای نمایش داده شده روی صفحه نیستند اما داده‌هایی در اختیار مرورگر و حتی سایر سایت‌ها، نرم افزارها و ... درباره‌ی این وبسایت قرار می‌دهند. یکی از کاربردهای این تگ، تعریف **encoding** کاراکترهای متنی برای مرورگر است که با دادن **attribute** ای به نام **charset** به صورت زیر انجام می‌شود:

```
<meta charset="UTF-8">
```

▪ تگ **title** : این تگ عنوان صفحه را مشخص می‌کند که در قسمت تب مرورگر نمایش داده می‌شود. همچنین اگر صفحه‌ای را در مرورگر **bookmark** کنید، از این عنوان برای ذخیره‌ی آن استفاده می‌شود.

المان‌های ساختاری: body

- ▶ این المان شامل محتوایی است که در صفحه‌ی وب مشاهده می‌کنیم مانند متون، لینک‌ها، محتوای چندرسانه‌ای و ... همان‌طور که گفته شد، اگر می‌خواهید محتوای چیزی که در صفحه وب می‌بینید را تغییر دهید، چیزی به آن اضافه یا از آن کم کنید، باید سراغ تگ‌های داخل المان **body** بروید. با المان‌هایی که داخل **body** قرار می‌گیرند به طور مفصل در بخش‌های بعدی آشنا می‌شوید.
- ▶ تگ‌هایی مثل **p**، **h1**، **a**، **hr**، **br** و ... در این بخش قرار می‌گیرند.
- ▶ در ادامه با تگ‌های متن که در این بخش نوشته می‌شوند آشنا خواهیم شد.

المان‌های عنوان (Heading elements)

- ▶ در html شش المان برای تیترها داریم.
- ▶ در هر سند html حداکثر یک تگ h1 باید قرار دهیم.
- ▶ عدد تگ برای نشون دادن اهمیت آن تیتر (عنوان) است نه سائز!!! منظور این است که تگ h1 نشان میده که آن تیتر مهمترین تیتر کل سند است ، نه اینکه صرفا بزرگتر از بقیه تیترها است.
- ▶ پس تگ h1 نشان دهنده مهمترین تیتر و تگ h6 نشان دهنده کم اهمیت ترین تیتر است.

```
<h1>1 عنوان</h1>  
<h2>2 عنوان</h2>  
<h3>3 عنوان</h3>  
<h4>4 عنوان</h4>  
<h5>5 عنوان</h5>  
<h6>6 عنوان</h6>
```

منظور از اهمیت چیست؟؟؟

- ▶ ۱. اهمیت از نظر موتورهای جستجو : موتورهای جستجو مثل **google** از عنوان‌های مهم وبسایت‌ها استفاده می‌کنند تا بتوانند موضوع صفحات را بفهمند و آنها را به کاربران نشان بدهند. (اصطلاحاً صفحات را **index** کنند)
- ▶ ۲. اهمیت از نظر جذب کاربر : کاربران نیز در نگاه اول جذب عنوان‌ها و محتواهای تصویری می‌شوند و در صورتی که از این تگ‌ها به درستی استفاده کنید، می‌توانید کاربران بیشتری را جذب کنید.
- ▶ تکلیف شماره ۱ : یک پاراگراف در مورد مفهوم **index** کردن تحقیق کنید.

المان پاراگراف

- ▶ این المان که با تگ `<p>your text</p>` نمایش داده میشود برای اضافه کردن یک خط متن جدید به سند است.
- ▶ این المان فاصله‌های اضافی و شکستن خط را حذف میکند.
- ▶ هر بار که این تگ را استفاده کنید به خط بعد می‌رود.

```
</p>. این یک متن امتحانی است<p>
```

```
<p>
```

ادامه متن تستی برای دوره با

افاصله کردن فاصله و

رفتن به خط بعدی

```
</p>
```

این یک متن امتحانی است.

ادامه متن تستی برای دوره با اضافه کردن فاصله و رفتن به خط بعدی

ادامه المان پاراگراف

- ▶ برای آنکه داخل یک پاراگراف بتوانیم به خط بعدی برویم و چندین بار از تگ `p` استفاده نکنیم باید داخل تگ `p` از تگ `
` void استفاده کنید.
- ▶ اگر بخواهیم به خط بعد نرویم و قسمتی از متن را انتخاب کنیم. باید آن قسمت از متن را داخل تگ `span` قرار بدهیم.
- ▶ کاربرد اصلی `span` برای مواقعی است که می‌خواهیم به بخشی از متن استایل متفاوت از بقیه متن بدهیم.

```
</p> است </span> امتحانی <span> این یک متن</p>  
<p>  
شکستن خط <br> متن امتحانی برای  
</p>
```

این یک متن امتحانی است.

متن امتحانی برای
شکستن خط

تگ‌هایی که به متن استایل میدهند

- ▶ تگ **i** برای **italic** یا مورب کردن متن استفاده می‌شود.
- ▶ تگ **b** برای بولد کردن متن استفاده می‌شود.
- ▶ تگ **em** همانند **i** است با این تفاوت که کلمه مهمی در سایت به حساب خواهد آمد و برای موتورهای جستجو مهم خواهد بود.
- ▶ تگ **strong** همانند **b** است با این تفاوت که کلمه مهمی در سایت به حساب خواهد آمد.

تکلیف شماره ۲

- ▶ درمورد تگ های زیر تحقیق کنید:
- ▶ المان `blockquote` و ویژگی `cite` در آن به چه معناست؟
- ▶ درمورد تگ `time` و ویژگی `datetime` تحقیق کنید.
- ▶ المان `address` چه کاربردی دارد؟

المان نمایش زمان و تاریخ

► فرض کنید که می‌خواهیم متن ۱۰ February ۲۰۲۵ را نمایش دهیم. تمام حالات زیر معادل یا مشابه این تاریخ هستند:

```
<p>10 February 2025</p>
<p>10th February 2025</p>
<p>Feb 10 2025</p>
<p>۲۰۲۵ دهم فوریه</p>
```

► پس لازم است یک فرمتی را مشخص کرده و از آن استفاده کنیم:

```
<time datetime="2025-02-10T22:30">10.30pm, 10 February 2025</time>
<p>
  Event will start <time datetime="2025-03-12T15:30">Tomorrow at 3:30pm</time>
</p>
```

المان‌های نمایش نقل قول

- ▶ **blockquote**: برای نمایش یک نقل قول که از خط جدید آغاز شود از این المان استفاده می‌کنیم. از ویژگی **cite** برای مشخص کردن منبع دقیق نقل قول استفاده کرد. همچنین از المان **cite** می‌توان برای نمایش نام منبع بهره برد.
- ▶ دقت کنید که ویژگی **cite** نمایش داده نمی‌شود و آدرس منبع را به‌عنوان مقدار می‌پذیرد، درحالی‌که المان **cite** نام منبع را در خود جای می‌دهد و در صفحه نیز نمایش داده می‌شود، ضمناً این المان تنها مختص **blockquote** نیست و می‌توان خارج از این چارچوب هم از آن استفاده کرد.

```
<p>Here's a quotation:</p>
<blockquote cite="https://www.huxley.net/bnw/four.html">
  <p>
    Words can be like X-rays, if you use them properly—they'll go through
    anything. You read and you're pierced.
  </p>
</blockquote>
<p>
  -Aldous Huxley,
  <br />
  <cite>Brave New World</cite>
</p>
```

المان q (short inline quotation)

► از این المان برای نمایش نقل قول در همان خط به کار می‌رود. متن داخل آن بین علامت نقل قول باز و بسته (" ") قرار می‌گیرد و همچنین برای مشخص کردن منبع دقیق نقل قول می‌توان از ویژگی `cite` بهره برد.

```
<p>
  According to Mozilla's website,
  <q cite="https://www.mozilla.org/en-US/about/history/details/">
    Firefox 1.0 was released in 2004 and became a big success.
  </q>
</p>
```

According to Mozilla's website, “Firefox 1.0 was released in 2004 and became a big success.”

المان نمایش آدرس و اطلاعات تماس

▶ برای نمایش نشانی مکان و اطلاعات تماس مربوط به آن صفحه یا وبسایت، آن‌ها را داخل المان `address` قرار می‌دهیم. مانند مثال زیر:

▶ نکته: فقط برای آدرس‌های مربوط به وبسایت خود استفاده کنید.

```
<address>
  <p>
    Azadi<br />
    Tehran<br />
    Tehran<br />
    Iran
  </p>

  <p>Tel: 01234 567 890</p>

  <p>Email: me@quera.org</p>
</address>
```

*Azadi
Tehran
Tehran
Iran*

Tel: 01234 567 890

Email: me@quera.org

ساخت لینک

- ▶ از تگ **a** برای ساخت لینک استفاده میکنیم. آنچه میان تگ باز و بسته قرار دارد چیزی است که کاربر میبیند و می تواند یک تکست یا یک المان دیگر باشد.
- ▶ از ویژگی **href** برای مشخص کردن مقصد لینک در اینجا (**www.test.com**) استفاده می کنیم. با کلیک روی محتوای لینک، کاربر به این مقصد منتقل می شود. در ادامه با انواع مقادیر این **attribute** نیز آشنا خواهید شد.

```
<a href="https://www.w3schools.com/">1 تست</a>  
<a href="https://www.w3schools.com/"><h2>2 تست</h2></a>
```

تست 1

تست 2

- ▶ با استفاده از این تگ میتوان به بخش های مختلف پروژه خود نیز رفت.

```
<a href="contact-us.html">صفحه ی تماس با ما</a>  
<a href="products/product1.html">صفحه ی کالا</a>  
<a href="products/details/product-detail.html">صفحه ی جزئیات کالا</a>  
<a href=" ../anotherSite/main.html">صفحه ی سایت دیگر</a>
```

تمرین

- ▶ درمورد آدرس مطلق جستجو کنید.
- ▶ درمورد استفاده از تگ لینک (a) برای دانلود فایل ها جستجو کنید و سعی کنید کدی برای دانلود یک فایل pdf از پروژه خود بنویسید.

لیست ها

- ▶ لیست ها یکی از ابزارهای پرکاربرد در طراحی صفحات وب هستند که برای نمایش مجموعه ای از عناصر مرتبط به کار می روند. در بسیاری از مواقع لازم است اطلاعات را به صورت منظم و قابل فهم برای کاربر ارائه کنیم؛ مانند فهرست گزینه های منوی سایت، مجموعه ای از وظایف قابل انجام، یا لیستی از لینک هایی که در بخش بالایی صفحه قرار می گیرند. استفاده از لیست ها باعث نظم دهی بهتر محتوا و بهبود تجربه کاربری در وبسایت می شود.
- ▶ لیست ها بصورت دو نوع ترتیبی و بدون ترتیب وجود دارند.

لیست بدون ترتیب (Unordered list)

▶ منظور از لیست‌های بدون ترتیب (نامرتب)، لیست‌هایی هستند که آیتم‌ها در آن‌ها، دارای ترتیب نمی‌باشند و در واقع ترتیب آن‌ها دارای اهمیت نیست.

```
<ul>  
  <li>Benz</li>  
  <li>BMW</li>  
  <li>Pride</li>  
  <li>Renault</li>  
</ul>
```

- Benz
- BMW
- Pride
- Renault

▶ همان‌طور که در کد مشاهده می‌شود، برای ساخت یک لیست بدون ترتیب باید از تگ `ul` استفاده کنیم. سپس هر مورد از لیست را درون تگ `li` بنویسیم. به این ترتیب، مجموعه‌ای از تگ‌های `li` در داخل تگ `ul` قرار می‌گیرند و یک لیست بدون ترتیب را تشکیل می‌دهند.

لیست با ترتیب (ordered list)

▶ منظور از این نوع لیست ها این است که ترتیب مهم است و رتبه بندی داریم:

```
<ol type="1">  
  <li>Benz</li>  
  <li>BMW</li>  
  <li>Pride</li>  
  <li>Renault</li>  
</ol>
```

1. Benz
2. BMW
3. Pride
4. Renault

▶ بعنوان تمرین سایر حالات ویژگی `type` را بررسی کنید همچنین ویژگی های `start`, `reversed` را هم بررسی کنید.

لیست‌های توضیحی (Description Lists)

► نوع دیگری از لیست‌ها وجود دارد که در آن هر آیتم یک عنوان و دارای توضیحی می‌باشد. در مثال زیر نمونه‌ای از این نوع لیست را می‌بینیم:

```
<dl>
  <dt>HTML</dt>
  <dd>HyperText Markup Language</dd>
  <dt>CSS</dt>
  <dd>Cascading Style Sheets</dd>
</dl>
```

► همان طور که در کد قابل مشاهده است، در این نوع لیست‌ها، کل لیست داخل تگ `dl` قرار دارد و عنوان هر آیتم در تگ `dt` (Description Term) و توضیح آن در تگ `dd` (Description Details) قرار می‌گیرد.

لیست‌های تو در تو (Nested Lists)

- ▶ تا کنون در تمام لیست‌های بالا، داخل المان `li` یا `dd` از متن استفاده کرده‌ایم. اما داخل این گونه المان‌ها که نمایش‌دهنده‌ی آیتم‌های لیست هستند می‌توان از سایر المان‌ها نیز استفاده کرد مانند لینک، عکس و
- ▶ به همین ترتیب می‌توان داخل آیتم‌های یک لیست، یک لیست دیگر قرار داد، به مثال زیر دقت کنید:

```
<ol type="I">
  <li>
    Chapter 1
    <ol type="a">
      <li>Lesson 1</li>
      <li>Lesson 2</li>
    </ol>
  </li>
  <li>
    Chapter 2
    <ol type="a">
      <li>Lesson 1</li>
      <li>Lesson 2</li>
      <li>Lesson 3</li>
    </ol>
  </li>
  <li>
    Chapter 3
    <ol type="a">
      <li>Lesson 1</li>
    </ol>
  </li>
</ol>
```

عکس‌ها در HTML

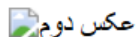
- ▶ برای عکس از تگ `img` استفاده میکنیم.
- ▶ ویژگی `src` برای مشخص کردن مکان عکس است که میتواند یک لینک از دیگرسایت ها و یا آدرسی لوکال باشد.
- ▶ ویژگی `alt` یک متن است که اگر به هر دلیلی عکس پیدا نشود آن را نشان میدهد.

```
  

```


- ▶ همانطور که میبینید در تگ دوم به دلیل نامعتبر بودن آدرس، تصویر نشان داده نشد و صرفاً متن داخل `alt` را دیدیم.

ویژگی‌های width , height

▶ دو ویژگی مهم دیگر که میتوان به تگ `img` داد طول و ارتفاع هستند که باعث میشوند عکس‌ها با ابعاد دلخواه ما در پروژه قرار بگیرند.

```
  
  

```

HTML

CSS

▶ نکته : این روش دادن طول و ارتفاع به عکس زیاد توصیه نمیشود و ما در ادامه از CSS برای اینکار استفاده خواهیم کرد.

ویژگی loading

- ▶ به صورت پیش فرض به محض دریافت سند *HTML* و نمایش اولیه‌ی آن، درخواست برای دریافت تمامی عکس‌های موجود در سند نیز ارسال می‌شود حتی اگر آن عکس در قسمتی که کاربر روی آن قرار دارد نباشد. به این معنا که اگر نیاز باشد تا کاربر برای دیدن عکسی صفحه را *scroll* کند، آن عکس نیز در حال بارگذاری خواهد بود.
- ▶ برای تغییر این رفتار پیش فرض لازم است که مقدار این ویژگی را *lazy* قرار دهیم.

```

```

- ▶ نکته: برای مرتب نویسی تگ *img* توصیه شده که هر ویژگی در یک خط نوشته شود. مثل تصویر بالا.
- ▶ نکته ۲: استفاده از ویژگی *loading="lazy"* باعث میشود که مرورگر صفحه ما را زودتر لود کند.

نمایش ویدئو

- ▶ تگ باز و بسته **video** برای نمایش ویدئو استفاده میشود. هرآنچه ک درون تگ قرار بگیرد در صورتی نمایش داده میشود که مرورگر نتواند ویدئو را اجرا کند.
- ▶ برای مشخص کردن منبع ویدئو دو روش وجود دارد:
 ۱. استفاده از ویژگی **src**
 ۲. استفاده از تگ **source**
- ▶ ویژگی **controls** به ما نواری برای کم و زیاد کردن صدا و یا نگهداشتن و اجرا ویدئو میدهد.
- ▶ ویژگی **autoplay** باعث میشود ویدئو بصورت خودکار اجرا شود
- ▶ ویژگی **loop** باعث میشود ویدئو پس از اتمام دوباره اجرا شود.

مثال ویدئو

```
<video controls autoplay width="250" height="200">  
  <source src="videos/street.mp4" type="video/mp4">  
  !!!مرورگر قادر به اجرای ویدئو نیست  
</video>
```


پخش صدا

▶ برای پخش صدا از تگ `audio` استفاده میکنیم. ویژگی های این تگ دقیقا مشابه `video` است.

```
<audio controls autoplay loop src="music/Things%20From%20The%20Past.mp3">  
    مرورگر قادر به اجرای فایل نیست  
</audio>
```

مثال برای پخش صدا

▶ 0:08 / 2:18 — 🔊 ⋮

بخش دوم

- ▶ المان `div` و بخش‌بندی صفحه‌ی وب
- ▶ تفاوت المان‌های `block` و `inline`
- ▶ کار با جدول‌ها
- ▶ کار با وب‌فرم‌ها
- ▶ المان `iframe` و `embed` کردن صفحات وب
- ▶ استفاده از تگ‌های معنادار
- ▶ آشنایی با المان‌های مورد استفاده داخل المان `head`

بخش‌بندی صفحات با div

- ▶ یکی از پرکاربردترین المان‌ها در طراحی صفحات وب، المان **div** است. نام این المان از واژه‌ی **division** به معنای «بخش» یا «قسمت» گرفته شده است. این تگ به صورت پیش فرض ظاهر خاصی در صفحه ندارد، اما برای تقسیم‌بندی و سازمان‌دهی محتوا درون تگ **body** مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ▶ به مثال اسلاید بعد دقت کنید...

مثال حالت بدون div

در این کد تقریباً مشخص است که صفحه چند بخش مختلف دارد. ولی مشخص کردن دقیق تعداد بخش‌ها کمی دشوار است.

برای اینکه بخش‌بندی به درستی انجام شود لازم است از تگ `div` استفاده کنیم.

توجه داشته باشید که کد ما بسیار کوچک است ولی باز هم بدون دقت به محتوا نمی‌توان بخش‌های مختلف صفحه را حدس زد.

در اسلاید بعدی نسخه بخش‌بندی شده این کد را می‌بینیم...

```
<h1>دوره‌ی آموزش توسعه‌ی وب</h1>
<h2>توضیحاتی در مورد دوره</h2>
<p>
  یک متن خیلی خیلی طولانی در مورد
  <em>دوره وب</em>
</p>
<p>
  بخش دوم توضیحات درباره‌ی
  <strong>دوره‌ی وب</strong>
</p>
<a href="#">صفحه اصلی</a>
<h2>ویژگی‌های دوره</h2>
<p>
  یک متن
  <span>خیلی</span>
  طولانی در مورد ویژگی‌های دوره
</p>
```


نسخه بخش‌بندی شده با div

```
<h1>دوره‌ی آموزش توسعه‌ی وب</h1>

<div>
  <h2>توضیحاتی در مورد دوره</h2>
  <p>
    یک متن خیلی خیلی طولانی در مورد
    <em>دوره وب</em>
  </p>
  <p>
    بخش دوم توضیحات درباره‌ی
    <strong>دوره وب</strong>
  </p>
  <a href="#">صفحه اصلی</a>
</div>

<div>
  <h2>ویژگی‌های دوره</h2>
  <p>
    یک متن
    <span>خیلی</span>
    طولانی در مورد ویژگی‌های دوره
  </p>
</div>
```

المان‌های inline

▶ المان‌های HTML بر اساس نحوه‌ی نمایش پیش‌فرض، به دو دسته‌ی کلی **block** و **inline** تقسیم می‌شوند. در این چند اسلاید با این دسته‌بندی آشنا خواهیم شد.

▶ المان‌های **inline** : این المان‌ها بصورت پیش‌فرض در همان خط قبلی قرار می‌گیرند برای مثال تگ **span**

```
<p>this is a test for <span>inline</span> elements</p>
```

this is a test for inline elements

▶ همانطور که در خروجی قابل مشاهده است تگ **span** به خط بعدی نرفته و صرفاً به اندازه عرض محتوا فضا گرفته است.

▶ بیشترین استفاده از تگ **span** زمانی است که بخواهیم به بخشی از متن استایل خاصی بدهیم.

▶ خود تگ **span** استایل خاصی ندارد.

المان های block

► در طرف مقابل المان های block قرار دارند. این گونه المان ها برای نمایش به خط جدید رفته و همچنین به صورت افقی تمام فضایی که از container خود در اختیار دارند را اشغال می کنند. ارتفاع المان های block به اندازه ی ارتفاع محتوای آن ها خواهد بود. برای مثال المان p از نوع block است.

```
<p>this is a test</p>  
<p>for block elements</p>
```

this is a test

for block elements

جدول‌ها

- ▶ یکی از مهم‌ترین مباحث در HTML، نمایش اطلاعات در قالب جدول می‌باشد. با استفاده از جدول می‌توان داده‌ها را به صورت منظم در سطر و ستون‌هایی نمایش داد. احتمالاً در وب‌سایت‌های مختلف جداول زیادی پیدا کنید. برای مثال برنامه هفتگی را می‌توان با جدول نوشت.
- ▶ برای ایجاد جدول باید از تگ اصلی **table** استفاده کرد و درون آن با استفاده از تگ‌های **tr, th, td** ساختار و محتوای جدول را مشخص کرد.

```
<table>
  <tr>
    <th>Item</th>
    <th>Count</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Mango</td>
    <td>125</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Orange</td>
    <td>75</td>
  </tr>
</table>
```

Item	Count
Mango	125
Orange	75

المان‌های جدول

- ▶ المان **table** : ابتدا با استفاده از تگ‌های باز و بسته‌ی **table** جدول را تعریف می‌کنیم.
- ▶ المان **tr** (Table Row) : برای ایجاد سطر، ردیف یا **row** در جدول از المان **tr** استفاده می‌کنیم.
- ▶ المان **td** (Table Data Cell) : برای مشخص کردن داده‌های هر سطر از المان **td** استفاده می‌کنیم. محتوای این المان می‌تواند هر چیز دلخواهی باشد. همان‌طور که در نمونه کد اسلاید قبل مشاهده کردید، این المان فرزند **tr** محسوب می‌شود.
- ▶ المان **th** (Table Header) : داده‌های سطر اول جدول معمولاً مشخص‌کننده‌ی نوع داده‌های هر ستون هستند در این مثال **Item** و **Count** به همین دلیل این داده‌ها را به جای **td** داخل **th** که برای مشخص کردن **header** هستند قرار می‌دهیم. به طور پیش‌فرض متنی که داخل تگ باز و بسته‌ی **th** قرار بگیرد، به صورت **bold** نمایش داده خواهد شد. استفاده از چنین المانی اجباری نیست اما به کارگیری آن توصیه می‌شود. همان‌طور که در نمونه کد اسلاید قبل مشاهده کردید، این المان فرزند **tr** محسوب می‌شود.

ویژگی border

این ویژگی باعث می شود یک جدا کننده در بین خانه های جدول ایجاد شود. یک عدد می گیرد که ضخامت جداکننده را نشان می دهد

```
<table border="1">
  <tr>
    <th>Item</th>
    <th>Count</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Mango</td>
    <td>125</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Orange</td>
    <td>75</td>
  </tr>
</table>
```

Item	Count
Mango	125
Orange	75

حل مشکل جدول قبل

▶ همانطور که در اسلاید قبل دیدید ویژگی `border` برای ما خطوط حاشیه و جداکننده عناصر جدول را اضافه کرد ولی ظاهر مطلوبی ندارد برای حل مشکل این جدول یک استایل به آن می‌دهیم.

```
<table border="1" style="border-collapse: collapse">
  <tr>
    <th>Item</th>
    <th>Count</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Mango</td>
    <td>125</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Orange</td>
    <td>75</td>
  </tr>
</table>
```

Item	Count
Mango	125
Orange	75

ویژگی colspan

► به کمک ویژگی colspan می توان تعداد ستون هایی که یک خانه از جدول اشغال می کند را تغییر داد، به مثال زیر دقت کنید:

```
<table border="1" style="border-collapse: collapse">
  <tr>
    <th>Item</th>
    <th>Count</th>
    <th>Value</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Mango</td>
    <td>125</td>
    <td>100</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Orange</td>
    <td>75</td>
    <td>50</td>
  </tr>
  <tr>
    <td colspan="2">Total</td>
    <td>150</td>
  </tr>
</table>
```

Item	Count	Value
Mango	125	100
Orange	75	50
Total		150

ویژگی rowspan

► به کمک ویژگی rowspan می توان تعداد سطرهایی که یک خانه از جدول اشغال می کند را تغییر داد، به مثال زیر دقت کنید:

```
<table border="1" style="border-collapse: collapse">
  <tr>
    <th>Name</th>
    <th>Course</th>
    <th>Grade</th>
  </tr>
  <tr>
    <td rowspan="3">Mani</td>
    <td>English</td>
    <td>B</td>
  </tr>

  <tr>
    <td>Math</td>
    <td>A</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>science</td>
    <td>C</td>
  </tr>
</table>
```

Name	Course	Grade
Mani	English	B
	Math	A
	science	C

المان captino

► به کمک المان caption می‌توان توضیح مختصری (عنوان) به بالای یک جدول اضافه کرد.

```
<table border="1" style="border-collapse: collapse"
  <caption>this is Mani's Scores</caption>
  <tr>
    <th>Name</th>
    <th>Course</th>
    <th>Grade</th>
  </tr>
  <tr>
    <td rowspan="2">Mani</td>
    <td>English</td>
    <td>B</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Math</td>
    <td>A</td>
  </tr>
</table>
```

this is Mani's Scores

Name	Course	Grade
Mani	English	B
	Math	A

ساختاردهی به جدول

- ▶ با افزایش تعداد سطرها و داده‌های جدول نیاز است تا از نظر محتوایی، ساختاری برای جدول ایجاد کنیم. معمولاً جدول‌ها از سه بخش هدر **header**، محتوا **body** و فوتر **footer** تشکیل می‌شوند. برای مثال به جدول زیر توجه کنید.
- ▶ برای بخش هدر از تگ **thead** استفاده میکنیم و هدر را در آن قرار می‌دهیم.
- ▶ برای بخش بدنه از تگ **tbody** استفاده میکنیم که برای محتوا اصلی جدول است.
- ▶ برای بخش پایینی و سطر آخر از **tfooter** استفاده می‌کنیم.

مثال جدول

```
<table border="1" style="border-collapse: collapse">
  <thead>
    <tr>
      <th>id</th>
      <th>product</th>
      <th>count</th>
    </tr>
  </thead>
  <tbody>
    <tr>
      <td>1</td>
      <td>sponge</td>
      <td>2</td>
    </tr>
    <tr>
      <td>2</td>
      <td>Apple</td>
      <td>2</td>
    </tr>
  </tbody>
  <tfoot>
    <tr>
      <td colspan="2">Total</td>
      <td>6</td>
    </tr>
  </tfoot>
</table>
```

id	product	count
1	sponge	2
2	Apple	2
Total		6

تمرین

جدول زیر را پیاده‌سازی کنید. ►

برنامه زمانی

روز					ساعت
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	
ریاضی	علوم	تاریخ	ریاضی	زبان	۸:۰۰ - ۹:۰۰
زبان	ریاضی	علوم	تاریخ	ریاضی	۹:۰۰ - ۱۰:۰۰
تاریخ	زبان	ریاضی	علوم	تاریخ	۱۰:۰۰ - ۱۱:۰۰
علوم	تاریخ	زبان	ریاضی	علوم	۱۱:۰۰ - ۱۲:۰۰

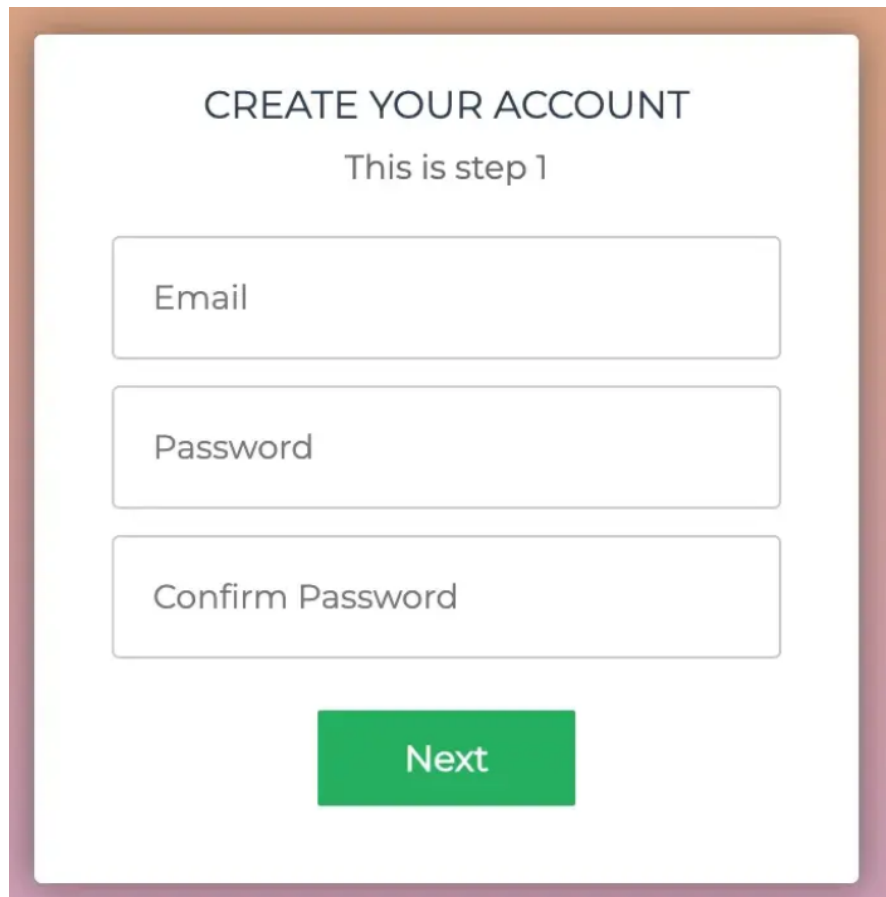
تمرین

جدول زیر را پیاده‌سازی کنید. (محتوای دلخواه بدید ولی ساختار دقیق همین)

Name	Subject	Marks
Mark Smith	English	67
	Maths	82
	Science	91
David Johnson	English	80
	Maths	67
	Science	43
power of god tehrani	English	20
	Maths	77
	Science	46
kevin LA	English	100
	Maths	100
	Science	100

المان‌های فرم

▶ در اکثر وبسایت‌ها می‌توانید فرم‌های مختلفی را مشاهده کنید. از فرم‌ها برای دریافت اطلاعات از کاربر استفاده می‌شود. برای مثال دریافت اطلاعات کاربر برای ثبت‌نام یا دریافت نظر کاربر درباره‌ی یک پست وبلاگ و ... همگی به کمک فرم انجام می‌شود. نمونه‌ای از فرم‌ها را می‌توانید در تصاویر زیر مشاهده کنید:

CREATE YOUR ACCOUNT

This is step 1

Email

Password

Confirm Password

Next

المان form

- ▶ اولین قدم برای ایجاد یک وب فرم استفاده از المان **form** است. این المان به خودی خود نمود ظاهری خاصی ندارد اما دربردارنده‌ی سایر المان‌های مربوط به فرم مانند ورودی‌های متنی، دکمه‌ها و ... است. همچنین این المان خواصی برای نحوه‌ی ارسال اطلاعات به سرور دارد اما همان طور که در بالا به آن اشاره کردیم، این موارد کمی از سطح این دوره بالاتر هستند. درون این تگ می‌توان از هر تگ دیگری مثل **p** , **span** و ... استفاده کرد.
- ▶ یک نمونه فرم بسیار ساده:

```
<form>
  <span>name</span>
  <br>
  <input type="text">
  <br>
  <span>family</span>
  <br>
  <input type="text">
  <br>
  <button type="submit">send</button>
</form>
```

name

family

المان input

▶ اصلی ترین المان برای دریافت اطلاعات از کاربر المان **input** است. به کمک این المان می توان انواع مختلفی از ورودی ها از جمله ورودی متنی، عدد، گزینه ای، فایل، تاریخ و ... را از کاربر دریافت کرد. مهمترین ویژگی این المان **type** است که مشخص کننده نوع اطلاعاتی است که قرار است این المان قرار است دریافت کند.

▶ مهمترین مقادیر ویژگی **type** :

1. **Text** : مشخص می کند ورودی **input** از نوع متنی است که حالت پیش فرض هم است.

2. **Email** : مشخص می کند کاربر باید ایمیل خود را در این بخش وارد کند. در صورتیکه کاربر ایمیل خود را درست وارد نکند مرورگر به او اخطار خواهد داد.

3. **number** : برای مواقعی است که میخواهیم از کاربر مقادیر عددی بگیریم. مثل کد ملی یا کد امنیتی ورود به سایت.

4. **Password** : برای دریافت پسورد است که ورودی را نشان نمی دهد.

▶ ویژگی **required** : این ویژگی باعث می شود که کاربر مجبور شود این **input** را پر کند و نمی تواند خالی باشد، به قولی فیلد اجباری خواهد بود.

▶ ویژگی **name** : به کمک این ویژگی می توان به هر داده ای که از کاربر دریافت می کنیم، یک نام یا عنوان اختصاص دهیم. این نام همراه با مقدار داده پس از ثبت فرم به سرور ارسال خواهد شد.

```
<input name="user_name" type="text" id="name" required>
```

المان textarea

- ▶ همانند تگ `input` است با این تفاوت که برای دریافت متن های طولانی (مثل توضیحات) استفاده میشود.
- ▶ برعکس `input` تگ باز و بسته است.
- ▶ دو ویژگی `col` , `row` مهمترین ویژگی های این المان هستند که برای مشخص کردن ابعاد متن ورودی بکار می رود. و کاربر را محدود می کند.
- ▶ اگر متنی بین تگ باز و بسته آن نوشته شود بعنوان متن پیش فرض به کاربر نشان داده می شود.

```
<textarea cols="20" id="msg"
  name="user_message" required rows="2">
  write your message here
</textarea>
```

user message

write your message
here

المان label

▶ هنگام ایجاد فرم‌ها، بهتر است تا برای المان‌هایی که مربوط به دریافت داده از کاربر هستند، یک عنوان یا برچسب مشخص کنیم تا کاربر بداند که چه داده‌ای را در آن المان وارد کند. مثلاً برای `input` مربوط به `email` به شکل زیر `label` تعریف کرده‌ایم:

```
<label for="mail">ایمیل:</label>  
<br />  
<input id="mail" type="email" name="user_email" />
```

ایمیل:

- ▶ مهم است که در ویژگی `for` مقدار `id` تگ `input` را قرار دهیم، اینگونه برای مرورگر مشخص می‌شود که این لیبل مربوط به کدام `input` است.
- ▶ انجام این کار برای کاربرانی که از `screen reader` استفاده می‌کنند حیاتی است تا به درستی محتوای فرم برای آن‌ها خوانده شود.

المان button

- ▶ به کمک المان `button` می‌توان برای فرم، دکمه‌هایی به منظور انجام کارهای مختلف قرار داد. عملکرد این دکمه به مقدار ویژگی `type` آن بستگی دارد.
- ▶ ویژگی `type` برای `button` سه مقدار دریافت می‌کند:
- ▶ مقدار `submit`: اگر دکمه‌ای داخل یک `form` این مقدار `type` را داشته باشد، با کلیک روی آن فرم `submit` می‌شود، در واقع مرورگر تلاش می‌کند مقدار آن را برای سرور ارسال کند. از آن جایی که در مثال بالا آدرس سرور، نوع فرستادن اطلاعات و ... مشخص نشده است، با کلیک روی دکمه‌ی «ثبت» صرفاً صفحه‌ی مرورگر یک بار `refresh` می‌شود.
- ▶ مقدار `reset`: با کلیک روی دکمه‌ای که مقدار `type` آن `reset` باشد، مقادیر موجود در المان‌های ورودی در فرم، به حالت اولیه برمی‌گردند. در مثال بالا با کلیک روی دکمه‌ی «بازنشانی» مقادیر موجود در ورودی‌ها پاک می‌شوند.
- ▶ مقدار `button`: این مقدار عملکرد پیش‌فرضی ندارد و عملکرد دکمه از طریق `JavaScript` تعیین می‌شود.

```
<button type="submit">submit</button>

<button type="reset">reset</button>

<button type="button">do anything</button>
```

چند نوع دیگر input

▶ نوع color

این نوع از **input** این امکان را به کاربر می‌دهد تا رنگ مورد نظر خود را از طریق **Color Picker**، انتخاب کند. دقت کنید که ظاهر المان **input** با دادن این **type** از حالت نوشتن متن کاملاً تغییر می‌کند.

▶ نوع date

به کمک این نوع **input** می‌توان از کاربر یک تاریخ مشخص دریافت کرد. ظاهر این نوع از المان **input** مناسب وارد کردن یک تاریخ است و همچنین کاربر می‌تواند با استفاده از یک **Date Picker** به راحتی تاریخ مورد نظر خود را انتخاب کند.

▶ نوع file

برای فراهم کردن امکان انتخاب فایل برای آپلود، از نوع **file** المان **input** استفاده می‌کنیم. ظاهر این نوع **input** مانند دکمه‌ای است که با کلیک بر روی آن، فضای **File Picker** برای کاربر باز می‌شود. همچنین به کمک ویژگی **accept** می‌توان فرمت فایل‌های قابل قبول را مشخص کرد تا کاربر فایل غیرمجاز انتخاب نکند.

Select box

▶ در وب فرم‌ها رایج است که برای انتخاب از میان لیستی از گزینه‌ها، از **dropdown** استفاده کنیم. یکی از راه‌های اصلی ایجاد **dropdown** استفاده از المان **select** است. به مثال زیر دقت کنید

```
<label for="fruits"> fruits</label>
<select name="fruits" id="fruits">
  <option value="1">Apple</option>
  <option value="2" selected>Banana</option>
  <option value="3">Cherry</option>
</select>
```

▶ همان طور که در کد قابل مشاهده است، برای استفاده از المان **select** :

۱. گزینه‌ها را به کمک المان **option** تعریف می‌کنیم، مقداری که به کاربر نمایش می‌دهیم را میان تگ باز و بسته‌ی **option** قرار می‌دهیم. همچنین مقداری که می‌خواهیم پس از ثبت فرم به سرور ارسال کنیم را به ویژگی **value** می‌دهیم.

۲. المان‌های **option** تعریف شده را داخل المان **select** قرار می‌دهیم.

المان fieldset

- ▶ به کمک المان `fieldset` می‌توان چند المان ورودی که در یک گروه خاص قرار می‌گیرند را دسته بندی کرد. اطراف المان‌هایی که داخل یک `fieldset` قرار می‌گیرند، یک حاشیه‌ی جداکننده کشیده می‌شود.
- ▶ برای دادن نامی مشخص به هر بخش در اول ان از المان `legend` استفاده می‌کنیم.

```
<fieldset>
  <legend>fruit</legend>
  <label for="fruits"> fruits</label>
  <select name="fruits" id="fruits">
    <option value="1" >Apple</option>
    <option value="2" selected>Banana</option>
    <option value="3">Cherry</option>
  </select>
</fieldset>
```


fruit

fruits

datalist

► قبلتر با **select** برای ایجاد **dropdown** آشنا شدید. به کمک آن المان می‌توان از میان چند گزینه، یکی را انتخاب کرد. حال اگر بخواهیم تنها به کاربر چند گزینه پیشنهاد بدیم اما کاربر بتواند ورودی دلخواه خود را نیز وارد کند، می‌توان از المان **datalist** در کنار یک **input** استفاده کنیم.

```
<label for="city_choice">city</label>
<br>
<input list="city_options" name="city_choice" id="city_choice">
<datalist id="city_options">
  <option value="tehran">tehran</option>
  <option value="tabriz">tabriz</option>
  <option value="rasht">rasht</option>
  <option value="shiraz">shiraz</option>
  <option value="isfahan">isfahan</option>
</datalist>
```

city

te

tehran

المان iframe

► با استفاده از المان `iframe` می‌توان یک صفحه‌ی وب (HTML) دیگر را در وبسایت خود قرار داد یا اصطلاحاً `embed` کرد. برای استفاده از این المان به صورت زیر عمل می‌کنیم:

```
<iframe
  id="inlineFrameExample"
  title="Inline Frame Example"
  width="300"
  height="200"
  src="https://www.openstreetmap.org/export
</iframe>
```


پایان فصل اول